

Recensente: Yvonne Vinke

Kristien Hemmerechts: 'Er gebeurde dit, er gebeurde dat'. Uitgeverij de Geus, Amsterdam 2016. ISBN 9789044537567 (Borstkanker/ Levensende/ Rouw/ Dood/ ED). Zie ook: www.degeus.nl

Soort boek/Ziekte/Stijl:

In dit boek van 350 pagina's worden Kristien Hemmerechts haar beste autobiografische verhalen gebundeld.

Covertekst: "In het najaar van 2015 blijkt Kristien Hemmerechts borstkanker te hebben. Ze wordt een van de vele kankerpatiënten, maar probeert in de mate van het mogelijke geen patiënt te zijn. Ze blijft lesgeven, gaat op de fiets naar het ziekenhuis en blijft schrijven. Ook over de kanker. Of beter bk, zoals ze het zelf noemt. Kristien Hemmerechts heeft in haar werk het leven en de dood altijd in de ogen gekeken. In *Er gebeurde dit, er gebeurde dat* zijn haar beste autobiografische verhalen gebundeld, onder andere over het verlies van haar zoontjes, de moeizame omgang met haar psychisch zieke zus, haar huwelijk met de dichter Herman de Coninck en dus ook bk."

Over de schrijfster:

Kristien Hemmerechts (Brussel, 27-08-1955) is een Vlaams schrijfster. Daarnaast is zij hoofddocent Engelse letterkunde aan de Katholieke Universiteit Brussel, een instructeur van creatief schrijven bij het Herman Teirlinck Instituut in Antwerpen en romanschrijfster. Ook maakt zij naam met haar autobiografische essays. Planetoïde (12345) Hemmerechts is naar haar vernoemd: deze is ontdekt op 18 augustus 1993 door Eric Walter Elst die op deze manier Kristien wilde eren.

Met haar eerste man heeft Kristien drie kinderen gekregen: een dochter en twee zoontjes, de zoontjes zijn kort na hun geboorte overleden aan wiegendood.

Kristien heeft sinds 1999 een relatie met Bart Castelein. Zie ook:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Kristien_Hemmerechts en <http://www.singeluitgeverijen.nl/de-geus/auteur/kristien-hemmerechts/>

Wat viel op:

Het boek begint met een stuk heden, waar 91 pagina's besteed worden aan de borstkanker. Hierdoor kan het idee ontstaan dat het hele boek hierover gaat, maar dit is niet het geval. Er komen vele autobiografische verhalen in naar voren, over verschillende tijdsperiodes in het leven van Kristien.

Een korte beschrijving:

Het boek is opgedeeld in vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk, nu, gaat voornamelijk over de borstkanker van Kristien. Hierna vertelt zij in hoofdstuk twee, vroeger, verhalen over hoe zij is opgegroeid. Hierna volgen ten slotte nog twee hoofdstukken over respectievelijk haar eerste en tweede huwelijk, met wederom een aantal verschillende autobiografische verhalen.

Citaten:

Blz. 39: “Niets is heerlijker dan te horen krijgen dat je botsan en je buikecho negatief zijn, wat eigenlijk wil zeggen: positief. Het nieuws is positief. Negatief = positief. Ra, ra, ra.”

Blz. 117: “Soms help ik haar het bed op te maken, het bed waarin ik ben verwekt, het bed waarin ze met mijn vader slaapt. Eén keer slaap ik zelf in het bed als mijn vader te ziek is om met mijn moeder te slapen en ik die dag getrouwd ben. Het is mijn eerste huwelijksnacht en mijn moeder leent me haar bed, het bed waar ze even liever niet met mijn vader slaapt omdat hij ziek is; omdat ze denkt dat het hem zieker zal maken als hij bij haar slaapt; omdat ze zeker wil zijn dat hij rust. Er gebeurt niets in het bed dat mijn moeder ons voor een nacht heeft afgestaan. We slapen gewoon, ik en mijn man, uitgeput als we zijn van het dansen, de muziek, de vele vrienden.”

Blz. 174: “De tram zette ons af op de hoek van de rue Georges Matheus. Een straat als de rue Georges Matheus hadden we niet in Strombeek en ook niet in het stukje Brussel net over de grens. Het was een straat waar we giechelig van werden, want er zaten vrouwen achter het raam, vrouwen met grote borsten en diepe décolletés en valse wimpers en nepdiamanten ringen en hoge kapsels en felle lippenstift. Ze droegen een kort rokje en een bh en visnetkousen en naaldhakken. Ze zaten op een barkrukje te roken of bladerden verveeld in een tijdschrift of kletsten met een vriendin of lakten hun nagels of tikten op het raam om de aandacht van een klant te trekken. Daar mochten we niet op reageren, want het was niet voor ons bedoeld. We mochten ook niet staren of hen uitlachen, want dan werden ze boos en staken hun vuist naar ons op. Het was een bizarre plek voor de eindhalte van een tram, maar gelukkig waren we zo de hoek om en een eindje verder lagen het Rogierplein en de rue Neuve.

Blz. 241: “Er waren eens een man en een vrouw die een kind kregen dat leefde. Toen kregen ze nog een kind en het stierf, en toen nog een kind en ook dat kind stierf. Het eerste kind was een meisje, het tweede en het derde waren jongetjes. De kinderen heetten Katherine, Benjamin en Robert, maar hun namen werden meestal afgekort tot Kathy, Ben en Rob. Na de dood van het derde kind namen de man en de vrouw geen kind meer, maar wel een hond, die door hun dochtertje Lady werd gedoopt. De man maakte foto's van zijn vrouw, van zijn dochter en van de hond, en vroeg toen aan zijn vrouw om een foto van hem te maken. De foto's werden ontwikkeld en in het fotoboek geplakt. ‘Eindelijk met z'n vieren!’ schreef de vrouw erbij, maar nog geen drie jaar later ging ze weg van de man, en ongewild dus ook van het dochtertje en de hond.”

Recensies/Extra: <https://www.nrc.nl/nieuws/2016/09/22/geen-berusting-in-het-lot-maar-een-woeste-omarming-van-t-leven-4388469-a1522951> Janet Louis: “(...) Hemmerechts kan putten uit een goudmijn want er gebeurde tot dusver niet gewoon ‘dit’ of ‘dat’, maar behoorlijk veel. En dus neemt ze ons in dit boek, dat deels nieuw is, deels bloemlezing, nog maar weer eens mee naar haar jeugd waarin ze werd gekoeioneerd door haar zus, die later geestesziek bleek te zijn en sinds jaar en dag in een ‘gemeenschapshuis’ woont. Haar echtscheiding komt aan bod en de vroege dood van haar tweede man. Ook vertelt ze over de smartelijke wiegendood van haar zoontjes

Ben en Rob. (...) Het nieuwe verhaal-in-dagboekvorm 'Borst', waarmee het boek opent, spat van de weerbarstigheid bijna uit elkaar. Bij dat verhaal hoort ook de omslagfoto waarop Hemmerechts te zien is, gehuld in een gewaad dat één borst vrijlaat: de borst die in oktober 2015 aangetast blijkt door kanker. Maar ze laat zich niet kennen. Ze gaat steeds op de fiets naar het ziekenhuis en staat vijf dagen na de operatie alweer voor de klas. Deze snelle hervatting van het 'gewone' leven is ook mogelijk omdat ze geen uitzaaiingen blijkt te hebben. Ze heeft 'een cancer light' zoals ze het zelf uitdrukt. (...)”

<https://www.dekler.nl/nl/boek/?authortitle=kristien-hemmerechts/er-gebeurde-dit-er-gebeurde-dat-9789044537567> “(...) In *Er gebeurde dit, er gebeurde dat* zijn haar beste autobiografische verhalen gebundeld, van de verhalen over haar familie uit Als een kinderhemd tot het hartverscheurende verhaal ‘Sprookje’ over het verlies van haar beide zoontjes en ‘Pasen in het asiel’ over haar psychisch zieke zus. Ook nieuw werk is opgenomen, zoals een verhaal over haar eerste kleinkind én de bk-notities, het openhartige verslag van haar ziekte en behandeling. Er gebeurde dit, er gebeurde dat is de neerslag van een leven in al zijn facetten: vreugde, ziekte, verbondenheid, liefde, zingeving, dood en verlies.”

Op de volgende website is een interview te lezen met Kristien over haar boek:

<https://www.cultureelpersbureau.nl/2016/09/kristien-hemmerechts-er-goed-gevoelens-kast-zetten/>.

Kristien Hemmerechts vertelt in “De Kist” over het overlijden van haar man en van haar zoontjes: http://www.npo.nl/de-kist/30-05-2013/EO_101200929.